

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Ioannis Damasceni Historia, De Vitis Et Rebus Gestis SS. Barlaam Eremitæ, Et Iosaphat Indiæ regis

Johannes <Damascenus>

Coloniæ, 1624

Cap. XVII. Barlaam Deum orat pro salute Iosaphat, atq[ue] ipsi ostendit
quonam pacto per res creatas Creator cognoscatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45244

200 BARLAAM ET IOSAPHAT

gloriæ suæ ac nobilitati anteferre, arrepta ipsius manu in conclave suum eum introduxit, & ingentes opes illic reconditas, atque innumerabilem pecuniarum molem, quantamque iuuenis illi nunquam viderat, ipsi commonstravit. Aitque ad eum: Fili, hæc omnia tibi dono do: propterea quod mearum opum hæres esse in animum induxisti. Quæ hæreditate percepta, ille omnes terræ diuites, & claros homines superavit.

Omnia bona venerunt mihi pariter cum illa.

BARLAAM DEVM PRO SALUTE Iosaphat orat: atque ipse ostendit, quozam pacto per res creatas Creator cognoscatur.

CAPVT XVII.

Dixit autem Iosaphat ad Barlaam: Aptè sanè hæc etiam narratio rerum mearum statum exprimit. Ac proinde de me quoq; hæc abs te dicta esse existimo. Verum quodnam tandem est illud *experimentū*, per quod animi mei constantiam exploratam habere cupis? Respondit Senex: Equidem ipse etiam periculum feci, & intellexi, quanta in te mentis prudentia, atque constantia

stantia, quamque rectus & integer tibi animus sit. Verum actionis tuæ finis hæc confirmabit. *Huius rei gratia flecto genua mea ad Deum nostrum, qui in Trinitate celebratur, ad eum, inquam, qui omnia, tam quæ aspectu sentiuntur, quam quæ oculorum sensum fugiunt, procreauit, qui verè ac sempiternè est, nec gloriosi status sui, aut principium vnquam habuit, aut finem habiturus est, ad illum, inquam, merendum atque omnium rerum præpotentem, bonumque & admiscrationem propensum, vt cordis tui oculos illuminet, detque tibi spiritum sapientiæ & reuelationis ad ipsius agnitionem, vt cognoscas quæ sit spes vocacionis tuæ, & quæ diuitiæ gloriæ hæreditatis ipsius in sanctis, & quæ supereminens illa magnitudo potentie ipsius in nos, qui credidimus, vt iam nos* *Ephes. 5.*
sis hospes, & aduena, sed ciuis sanctorum, Ephes. 2.
& domesticus Dei, superadificatus super fundamentum Apostolorum & Prophetarum, ipso summo angulari lapide Iesu Christo, in quo omnis edificatio constructa crescit in templum sanctum in Domino.

Iosaphat autem ingenti animi concupctione affectus, dixit: Hæc scilicet

I 5 omni-

omnia ipse quoque scire gestiens, ad te peto: vt & diuinæ gloriæ diuitias, & ipsius potentia excellentiam mihi declarares.

*Dei diu-
tia nullis
verbis ex-
poni pos-
sunt.*

Ioan. I.

Dixit autem ad ipsum Barlaam. Deum supplex rogo, vt hæc te doceat, atque huiusmodi rerum cognitionem animo tuo inserat. Quandoquidem apud homines ipsius gloria ac potentia nullo modo commemorari potest, quamuis etiam omnes omnium hominum, tam qui nunc sunt, quam qui aliquando fuerunt, linguæ in vnum concant. Deum enim, inquit Euangelista, & Theologus, *nemo vidit unquam Vnigenitus filius, qui est in sinu Patris, ipse enarrauit.* Eius porrò, qui oculorum obtutum fugit atque immensus est, gloriam & maiestatem, quis tandem eorum, qui è terra concreti sunt, comprehensionem habere queat, nisi ipse arbitrato suo eam patefecerit, quemadmodum scilicet Prophetis suis & Apostolis patefecit? Nos autem, tum ex eorum prædicatione, tum ex ipsa rerum natura, quantum assequi nobis datur, eam discimus. Ait enim Scriptura: *Cæli enarrant gloriam Dei, & opera manuum eius annuntiat firmamentum.* Ac rursus: *Inuisibilia ipsius à creatura mundi*

*Psal 18.
Rom. I.*

di, pet

di, per ea qua facta sunt, intellecta conspiciuntur, sempiterna quoque ipsius potentia & diuinitas.

Quem admodum enim quispiam domum præclare ac summa arte constructam, aut vasculum eleganter con-
tinnatum perspiciens, architectum aut fabrum statim ob animum sibi proponit: Sic etiam ego ex nihilo effectus, atque in ortum productus, etiam si fictorem ac productorem meum cernere nequeam, tamen ex aptissima maximeque admiranda mei structura, ad sapientiam ipsius cognitionem veni, non quatenus est, sed quatenus intelligere queo: nempe quia non casu ac fortuito productus sum, nec à me ipso exiit, verum ipse arbitrari suo me effluxit: sic nimirum ut me rerum omnium conditarum principem constituerit, quibusdam autem inferiori fecerit, ac contritum etiam diuino suo imperio me ex hac vita educens, ad alteram vitam finis expertem ac sempiternam transferat.

Quibus omnibus in rebus prouidentie ipsius viribus oblectari nequeo, nec mihi quicquam, vel quantum ad staturam, vel quantum ad formæ figuram attinet, adijcere, aut subtrahere, nec ea, quæ in me vetustate confecta sunt, re-

I 6 nouare,

Simile
Ex rebus
conditis
conditor ag-
noscutur.

πᾶν ἔργον
μὲν προ-
χρητὰρ-
χεν τὰ
ξας τῶν
κλισμά-
των, λε-
γῶν δὲ τὴν
ἐλαττώ-
σας.

nouare, nec quæ labefactata, & corrupta sunt, in integrum restituere. Neque enim mortalium vllus vnquam fuit, qui horum quicquam efficere posset, non rex, non sapiens, non diues, non potens, non denique alius quispiam humana studia cōsectans. *Nullus enim, inquit ille, regum, aut eorum, qui in sublimitate sunt, aliud habuit natiuitatis initium. Vnus enim est omnium introitus ad vitam: & idem exitus.*

Quamobrem ex ijs, quæ ad me pertinent, ad magnificentiæ summi illius Architecti cognitionem, velut porrecta manu, ducor. Præterea autem aptissimam rerum omnium conditarū structuram, atq; conseruationem consideravi, nempe quod suapte quidem natura cuncta mutationi atq; conuersioni subiecta sunt, nimirum ea, quæ mente prædita sunt, ratione voluntatis, progressusq; in bono, aut recessus à bono, ea autem, quæ in sensum cadunt, ratione ortus & interitus, accretionisq; & iminutionis, & mutationis eius, quæ in qualitate posita est, ac denique localis motus. Ac per ea tacitis quibusdam vocib; prædicant, se à Deo creatore ac mutationis omnis & conuersionis experte præcreata esse, atq; contineri & cōseruari,

sem-

semperque gubernari. Quonam enim alioqui modo naturæ inter sepugnantes ad vnius mundi ornatum omnibus numeris absoluendum in vnum coijissent, ac dissolutionis expertes permansissent, nisi vis quædam omnipotens hæc, & copulasset, & semper à dissolutione aliena conseruaret. Quonam enim pacto, nisi voluntas ipsius ita tulisset, aliquid mansisset? aut quonam pacto, vt Scripturæ verbis vtar, quod ab eo minimè vocatum est, conseruari potuisset?

Nam cum nauis remoto gubernatore consistere nequeat, verum statim pessum eat, nec vlla quantumlibet exigua domus stare possit, nisi sit aliquis, qui ipsius curam gerat, quonam tandem pacto mundus, opus vsque adeo ingens, atque ita præclarum & admirandum, sine eximia aliqua & ingentiatque admiranda gubernatione, sapientissimaque prouidentia, tam diuturno temporis spatio constitisset? Ecce enim quantum iam temporis fluxit, ex quo cælum est, nec tamen obstaculitatem contraxit, nec terræ vis tam diu parens elanguit, nec fontes, ex quo orti sunt, scaturire destiterunt, nec mare tot fluuios excipiens mensuram suam

excessit, nec Solis ac Lunæ cursus immutationem ullam subierunt, nec diei ac noctis ordines inuersi sunt? Ex his nimirum omnibus Dei potentia & magnificentia, quæ omnem orationis facultatem superat, nobis declaratur, Prophetarum atque Apostolorum testimonio confirmata. Verùm ipsius gloriam nemo vnquam pro dignitate cogitare aut collaudare poterit. Si quidem diuinus Apostolus, *ille inquam, qui*

2. Cor. 18.

CHRISTVM in seipso loquentem habebat, cum ea omnia, tam qua intellectu percipiuntur, quàm qua sensibus subiecta sunt, cum animo suo considerasset, dixit, Ex parte cognoscimus, & ex parte prophetamus. Cum autem uenerit quod perfectum est, euacuabitur quod ex parte est. Ac propterea ex immensis sapientiæ ipsius opibus admiratione ac stupore percussus, apertè exclamauit: O altitudo diuitiarum sapientiæ & scientiæ Dei, quàm incomprehensibilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles uia eius.

1. Cor. 13.

Ex parte cognoscimus, & ex parte prophetamus. Cum autem uenerit quod perfectum est, euacuabitur quod ex parte est. Ac propterea ex immensis sapientiæ ipsius opibus admiratione ac stupore percussus, apertè exclamauit: O altitudo diuitiarum sapientiæ & scientiæ Dei, quàm incomprehensibilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles uia eius.

Rom. 11.

Quod si ille, qui ad tertium usque cælum peruenerat, atque arcana uerba audierat, huiusmodi voces emisit, equis mei similibus in tantorum mysteriorum abyssum oculos aduertere, atque

2. Cor. 12.

que

que aliquid pro dignitate, non dicam dicere, sed ne quidem cogitare poterit, nisi ipse sapientiae subministrator atque insipientium corrector dederit. Etenim in ipsius manu, & nos, & sermones nostri sunt, & omnis prudentia, ac solertiae scientia. Atque ipsius beneficio veram earum rerum, quae sunt, cognitionem habemus, mundi que concretionem intelligimus, elementorum vires, temporum initium & medietatem & finem, partium anni vicissitudines, ac tempestatum mutationes: quoniam omnia in modo & mensura constituit. Siquidem multum posse, ipsi semper praesto est: & brachij ipsius robori quis resistet? Etenim tanquam momentum statera, sic est ante eum orbis terrarum: & tanquam gutta rosis matutini, quae descendit in terram. Sed miseretur omnium, quia omnia potest, & dissimulat peccata hominum, propter poenitentiam. Neminem enim ex ijs, qui ad ipsum accurrunt, execratur, nec auersatur solus ille bonus, atque animorum amans Dominus. *Benedictum*

Sap. II.

Dan. 3.

sit nomen gloria ipsius sanctum, & laudabile, & superexaltatum in saecula.

Amen.

QVA